

DIURNALU GLUMETIU SOCIALE-POLITICU-TOCU.

Făia acel'a va ești de trei ori pe luna, in 10.20.30-a di pone la regulare; era de a-ici in colo o data pe seplemana, ca să pone acilea: Martisér'a. — Prenumeratiu nile se priimescu in tote dălele.

Prețulu pentru Ostrungur'a: pre anu 6 fi. pre $\frac{1}{2}$ de anu 3 fi. pre unu triloniu 1 fi. 50 cr. era pentru strainetate: pre anu 8 fi. pre $\frac{1}{2}$ de anu 4 fi. pre unu triloniu 2 fi. in v. a.

Tôte stodienele și banii de prenumerațiune sunt de a se tramile la Redactiunea diurnalului:
Aradu, strat'a Teleki, nrulu 27.

Insertiunile se priimescu cu 7 cr. de linia, și 30 cr. tacse timbrale.

Unu esemplariu costa 15 cr. și se pôte capetă in librari'a lui M. Klein jun d'in Aradu.

Cantecu modernu.

Ce avemu?

Tôte, ce-i tocă 'nainte
Lui Pistuc'a celu cu minte,
Le avemu cu abundantia,
In cătu ne cuprinse-o grétia,
Sî de-atât'a 'ndestulire
Geme tiér'a 'n fericire.

Constituti'a maghiara
Sî-a lui Pist'a procopséla
S'a 'ncuibatu in asta tiéra
Cu atât'a chipzuéla,
Cātu sub sarcin'a-i amara
Geme tiér'a de-oboséla.

Ministeriu 'n Budapeste,
Unde Pist'a se-ocosiesce,
Dà poruncile cu carulu
Sî ne 'mbéta cu amarulu,
Cu dări mari sî sarcini grele.
Pon' ce ne 'nbrancimu sub ele

Deputatii 'n adunare,
Obositi de mari salarie,
Iscolesc legi liberale
Pentru natii nemaghiare;
Toti sà 'nvetie unguresce,
Unde Pist'a stapânesce.

Honvedîmea 'n legiône,
Impartita pr'in jargóne
Sî 'mbracata in parade,
Facu lui Pist'a serenade;
Ér' pre campi lucrulu stagnéza,
Candu Pist'a eserciréza.

Pan' ce sî-face Pist'a pontulu —
Tiér'a totu maresce contulu,
Sî creditu-i totu se urca,
Sî finantiele-i se 'ncurca;
De-a lui Pist'a mari blazgóne
Ne 'necâmu in trilióne.

Dér a-poi sant'a dreptate?
Cum vre Pist'a-, asîa o 'mparte:
La necasu, la dări de séma,
Toti suntemu cu elu egali,
Toti fratini de-aceea-sî mama,
Ai Unguriei polgári; —

Serbulu, svabulu sî romanulu
Hanzi, Itzig sî sîosioiu,
Este unulu cu stapânulu
La necasu, doreri, nevoi
Toti sunt frati a-ci 'n dreptate,
Ba Pist'a neci n'are parte.

La dări mari peste putere,
La catane, drumuri grele,
La-asuprele, vâmi, portia,
Toti-su lui Pist'a socia;
Singuru susu la stapânire
Nu-i apésa cu 'mpartire.

A-ci singuru elu cuprinde
Totu terenulu dupa placu.
Sî dreptatea o intinde,
Mai cumplitu ca funea 'n sacu.
Totu polgarulu sà aseptu
Mil'a de la Budapeste.

Pist'a be, se veselesce,
Colo susu in Budapeste,

Tiér'a plange și gelesce
De candu Pist'a-o fericesce . . .
Si multimea de povóra
Inbrancesce pre popóra . . .

Pre-ale lunei mare spate
Nicairi nu e dreptate
Ca si 'n tiér'a unгурésca;
Celu ce vre dér' să traiésca,
Ca si banulu, vina-a-ice:
Si va fi in veci ferice! . . .

Cà-avemu totu ce numai cere
Anim'a dupa placere:
*Ministeriu, constitutiune,
Honvedime și diéta,
Dàri, necasu, amaratiune,
Legi, creditu, banca secreta,
Si nevoi avemu cu carulu:
Seraci'a, tristu — amarulu!*

Aenobarbu.

Sinodulu eparchiotu gr. or. romanu d'in Aradu.

(Urmare.)

Caput . . . voisem să dicu deputatii erau intruniti in sîdelnitiá, inca totu întregi întreguti, pone ce adicate se purcese la imbucatiúrea lor . . . in 4. sectiuni.

Audi a-ci vorba, — tutti quanti despicati in 4. parti!

Astè, Dieu, — si cu tréba pe ifosu; cà-ci sectiunea I. avè să cerne paspórtelē celoru d'in a II-a sectiune; ast'a pe a le celoru d'in a III-a; acést'a pre a celoru d'in IV-a; éra ast'a pre a le celoru d'in I-a sectia, ori (dupa terminulu studiiloru teologice) taistu.

Dér lucrulu naibei pe betii (ceru a se întielege terminulu usatú inainte de amédi) ómeni: astè despicati pre cum erau pr'in sorti, mai trebuiau să se rumpa in tóte partile, dupa actele, ce aveau să le iee in melitiare.

Cà-ci, ascultati a-ci: d'in fia-care cercu se alegu de o-data câte duoi deputati le ici; éra actulu se justifica pr'in unu singuru protocolu de scrutinare (vorba de la scurtarea lucrulu). Si totu-si, in cele mai multe casuri, impartiti fiindu acei 2. deputati in 2. sectiuni deosebite, in unulu acel'a-si tempu amendoii au să fia pusí la carantina, firesce unulu cu dovedi, éra cela-l-altu fore direptatile sele. Póftimu a-poi sectiune, a te ferici cu astfeli de deputati, a le caroru hártii justificative sunt date altei sectiuni — pentru a opinioná a-supr'a ortaciloru lor! . . .

Si cum e rezultatulu? Usioru, — da, usorelu de totu.

Mane di demanéti'a (cà-ci tempulu costa bani), sectiunile, pr'in reverendarii lor, propunu a dechiará nedificultati pre unii diputati dupa, éra pre altii, fore censurarea acteloru lor . . .

— Si sinodulu, in sentiulu seu de dreptate, primesce opini'a, crediendu simplu infalibile pre acele sectiuni, cari n'au avutu norocirea, a-si întemeiá verdictulu lor pe actele de alegere.

Si socotiti, cà sinodulu n'are dreptate, astu modu crediendu si astu modu facendu?

Astè!

D'a-poi cà dóra nu de géb'a s'a coboritu darulu duhului santu a supr'a tutoru deputatiloru, luminandu-i, ca să póta judecá si fore acte . . .

Ca inse, să nu se puna in ispita puterea duhului santu atátu de desu, propunu, ca in viitoriu §-lu 4. d'in Dregulamentulu afaceriloru interne să se drege in întielesulu, ca pe viitoriu nu diputatii leiei, ci cercurile lor să se imparta intre cele 4. sectiuni.

Vedeti, ast'a a-poi va fi „intieptiune drépta“!..

— A-poi de, si bolundulu o nimeresce une ori.

Intre aceste inaintesiedietoriulu anumesce de nodari ai celoru scripturistice pre 6 diputati.

„Gura-satului“ inse, si elu fiindu intre diputati, vediendu pe galeria o multime de dame, si, d'in ast'a cauza, socotindu a face placutu servitiu multoru colégi de ai sei, mai alesu celoru neinsorati inca, trântesce pe més'a biroului unu protestu, pe temeulu §-lui 3. d'in Dregulamentu si dice: „Scundu presidiu! (cà-ci presidele stéda pe scaunu, éra vorbitorulu érá scólatu in petióre.) Ati fostu condusí de o inselatiune optica, candu in locu de a anumi de nodari „d'intre cei mai teneri membrii sinodali,“ precum sunt Babesiu, Sierbanu, Bun'a, Veliciu si altii, Vi-ati alesu dintre cei mai inaintati in vârsta. In întielesulu Dregulamentulu déra ceru rectificarea faptulu.“

Éra inaintesiedietoriulu respundiendu, cà a face teneri d'in betrani apartiene singuru la drepturile si puterile sele presidiale, sinodulu cu bucuria ia de scire acést'a constatare de puteri si trece la ordinea dilei.

Dér ne mai fiindu altu obiectu la ordinea dilei, sîedinti'a se preface in sculatóre cu ridicat'a.

Cu aste ceremonii se perdú o di si cu ea o sumulitia de vro o 500 fiorini d'in averea credintiosiloru nostri.

Ce mai eequivalentu!

(Se va urmá.)

Domnulu *) „Alföld.“

Domnulu „Alföld“ d'in Aradu
Scie naib'a ce l'a-afatu,
Par' cà-e caplu, séu sciu eu,
Ce-e pe elu, — sci' Dumnedieu,
Cà de-unu timpu indelungatu
Totu brodesce ne 'ncetatu.

Si acuma la Rosale
Ni-a esutu la multi in cale,
Ca să ni brodesca éra
De cultur'a loru barbara.

Dice: „voi déca voiti
Sà fiti ómeni renumiti,
Sà fiti ómeni invetiati,
Politici si diplomati,
Filosofi si literati:
A-poi ve maghiarisati! . . .
Cà cultur'a unгурésca
Póte numai să ve crésca,
Sà vi dee unu renume;
Sà fiti ómeni mari in lume!“

*) Jupani se mai cade, cà-ei e jidanu cu — pens si cu pei (— de cameleonu.)
Red.

No, cà-asiá de-ar fi sà stàmu,
De la voi ca sà 'nvetiàmu
Modulu sà ne cultivàmu,
Pentru ca sà 'naintàmu:
Sciú cà amu inaintá
De ne-ar bate Précest'a!

Érta-lu Dómne, de-i poté,
Scapa-lu Dómne — déca-i vré,
De broditu, de capiatu,
Pre „Alföld“-ulu d'in Aradu;
Cà-ci sormanulu totu brodesce,
Sí nu scie ce vorbesce!

3

'a.

Tand'a si Manda.

T. Óre d'in ce bani se zidesce residentî'a episcopului d'in A.?

M. Ce prostu mai esci D'apoi nu scii tu, cà d'in cèp'a sî aiulu, ce l'a seditu sî tescuitu economulu cùrtii, dlu Aiul'a,) pe loculu diecesei celu de pe lunga sant'a baserica parochiale gr. or. romana? — spre mai mare cinste a lui Dumnedieu, sî alu nêmulu romanescu!*

T. Aha! . . . O fi sî ast'a. Me miram: de unde sà aiba o diecesa atàt'u bani!

(\$.)

CONCURSU.

Societatea de latratura — pentru cioplitur'a sî poleitur'a tuturoru opincariloru sî ciorecariloru dein Ardealu, cari alérga la Sibgyiu, de unde, dupre ce se tundu sî se spala sî se mai fréca de gardurile dein maierii Sibgyiului, se trametu cá lumina — intunecata — între poporu, aceeași societate, dicu, escrie prein acést'a unu premiu de 2 taleri unguresci, pentru celu mai bunu operatu incursu pona lu 17. Nisan, Calendariulu grecescu. Conditunile suntu:

1. Concurentii se fia adevérati aderinti ai subscrisiloru.
2. Operatele se fia scrise cu coditie sî cornitie, cu urechi sî carligutie.
3. Cuventele „alcatuitu sî respective“ se nu lipséscu dein ele.
4. Cuventulu „fictu“ se nu ocuru in operate, cá eu, subscrisulu înainte siedietoriu, se nu vinu érasî in placut'a positiune de a traduce cu „ficsate.“
5. Cá operatele se fia estrase dein cele 20 de calendare mai nóue sî cu deosebire dein alu „Slabuhii economu.“

*) Sà fu scusat, cà-ci in cela-l-altu chipu nn l'am potutu porecli.

(\$.)

6. Tóte frasele poetice sî in florite se privescu cá neromanesci sî se voru sterge.

7. Operatulu se fia compusu in stilulu lui badea Toaderu dein capulu satulu.

8. Déca s'ar intemplá, cá unu operatu de aceloru fora códa se fia celu mai bunu sî demnu de premiatu, se voru dechiará tóte de rele, sî premiulu va remanê societatei.

Avisu celoru fora ocupatiune!

Dr. Cum-asiá (?) mp.
inainte-siedietoriu.

Vai-la-noi. mp.
la spate siedietoriu.

Ni-Usturoiu, mp.
nătărău.

O visita.

In serbatorile sfinte
Fericita fui cumplitu,
A primî pre unu studinte,
In visita, nepoftitu

Delicatułu meu studinte
De timpuriu a venitu,
Incátu mès'a cu placinte
Sî cu vinu vechiu a gàsitu.

Eu-lu primii, cum se recere,
Dandu-i locu a ocupá,
Si-i dîsei: de ai placere,
Poftimu, a ne-asotîá!

N'asceptá multa rugare
Sî iute s'a asediatu, —
Redicandu dóue pàhare,
Unu „traiesca!“ a strigatu.

Dup' aceea din placinte
Niculae Magareanu
Incepú hàlosu a 'nghite
Sî a stringe din gârcleanu.

Nu trecura dóue óre, —
Sî cultivatulu studentu
Esî din a lui hotare,
Se facú impertinentu

La unu asié scandalu mare
Nu sciam ce sà me facu:
Sà-lu rogu pentru moderare,
Séu sà-lu lasu dup' alu lui pacu?

Dér esîndu din paciintia,
Modestu eu l'am provocatu:
„Pórta-te ca o fiintia
Cu ratfune donatu!“

La frumós'a mea rugare
Inca elu s'a necesítu:
Dicendu: „atát'a onóre
Are-unu sofistu primanitu?“ . . .

Si dupa mai multe fapte
Inc'odat' l'am reflectatu,
A nu scóte de prin dinte
Sî-a sverlí 'n min' cu-aluatu.

Cà 'n astfelu de eticheta
Sî-unu cocisiu e eruditu
N'o persona-ambitionata
De „filosofu-primanitu!“ . . .

Dér elu c'o vóce ràstita
D' „etyiyeta“ m' 'ntrebatu!

„Dóra-e gyita nedosgyita,
Séu vre-o papa de mancatu?“

* * *

Dupa ce s'a desceptatu,
Paleri'a si-a luatu
Sf pe usia a esitu,
Fore sà-mi fi' multiumitu.
— Neci eu nu l'am mai poftitu!

Alba-Jul'ia, 30 Aprile, 1879.

O patîta.

Gur'a intieleptului.

Femeile pórta câte o data numele barbatiloru lor, tocmai cu acela-si dreptu, cu care lumea nóua pórta pre acel'a de Americ'a.

Déca ele s'ar numi dupa acel'a care a intreprinsu prim'a caletoria de descoperire in tierisfóra animei lor, ar trebui a-desea sà le schimbàmu numele.

Ivirea rostetiei pe factea multoru femei e testimoniulu de nevinovatia; la multe e inse numai unu certificatu de la parfumari, pr'in care se atesta, cà si-au luatu diu'a buna de la rusine.

Capulu e unu clopotu alu animei.

La inamorati anim'a trage mereu de clopotu si-lu face sà sune a-iurea.

Déca animalele ar potè vorbi, ele ar dice de multe crime: „acést'a e ce-va omenescu,“ in tocmai cum dice si omulu: „acést'a e ce-va bestialu.“

De acésta categoria tiene si crim'a betiei, a jocului de carti, a calomniei, a invidiei.

In amoru barbatulu cauta unu confidentu, carui'a sà-i istorisésca cum iubesce; femeea cauta o confidenta, carei'a sà-i istorisésca cum va fi iubita.

Avocatii se numescu servitori ai dreptatii.

A-ci vedemu adeverulu proverbului: „Nu are cine-va inimicu mai mare, de càtu pre servitorulu seu.“

Anim'a unoru femei e unu rebusu. Noi ne silimu multu sà-lu deslegàmu, si dupa ce l'amu deslegatu, vedemu de ordinaru, cà a fostu o prostia.

Candu vede cine-va in somnu o gàsca, interpretorulu de vise dice, cà insémna onóre.

— In adeveru, de câte ori nu dicemu noi unoru gàsce: „me bucuru, cà am onóre“

E o mare fericire, cà mintiun'a n'a peritu cu deseversire, pentru cà atunci lumea n'ar mai fi sciutu ce e adeverulu.

Ce respunsu ar dá cine-va acestei intrebàri:

— Vrei sà cadi pe manele unui doctoru in dreptu, séu pe a le unui doctoru in medicina?

Acela-si respunsu, credemu pre care l'ar dá acel'a, carui'a i s'ar strigà: „Pung'a, séu viét'i'a!“

Ce este unu medicu alu teatrului?

— Unu omu togmitu sà aduca pre actori pe scanduri, séu sà-i bage in scanduri.

Avocatii facu dóue lucruri de o-data; ei incurca lumea, si-i iau si banii! — Dupa „Rom. lib.“ —

Literatura.

Am primitu opusecululu „*Limb'a floriloru*“ de amoru si amicitia. Cadou pentru toaleta dedicatu juniloru si juneloru (póte intorsu: mai antaiu junelorn, a-poi juniloru!) de C. Florescu. In editiune frumosea. Sibiiu. Editur'a si tiparulu eredei lui G. de Closius, de unde se póte si trage. Pretiulu nu se spune, dér bagatelu are sà fia.

— Numele floriloru se spune in romanesce, a-poi si in latinesce, francesce si nemtiesce; ceea ce este fórtu practic. Limb'a, in care e scrisu opusecululu e usióra si corecta de totu. Ilu recomandú nu numai amiciloru, dér si inamiciloru nostri, ca sà afle: ce mare asemenare existe intrelimb'a romanésca, cea multu batjocorita de ei, si intre limb'a floriloru chiaru!

D'in statistic'a religiósá.

Intr' unu diariu italianu cetimu:

Dupa mai multe revelatiuni, Leonardu de Port-Maurice dice, cà Mantuitorulu nostru a suferitu 6666 de lovitori, fore a mai numerá 102. palme, 120. pumni, 140. lovitori de petióre, cà a versatu 62,000. De lacrimi si 730,533. picàturi de sange.

Pentru esactitatea acestoru cifre garantéza revelatiunile dlui Leonardu de Port-Maurice; dér noi nu!

Aceste cifre fiindu scrise si tiparite intr' unu diariu religiosu, ni potemu face o ideia — dice „Romania libera“ — despre modulu cum servesce bigotismulu religiunea.

Ghicitura.

— Deslegarea in nrulu viitoriu. —

4 a 1 e + 1 e 7 i 8 u 7 e 6 e 7 eu!
U 8 u 6 u + i 8 4 u 10 a 7 10 e 7 a + u
10 o 7 a 8 e + 1 e 8 4 10 a i u 6 u 7 eu
a 4 6 u 7 i, a 3 a 1 e 5 a: u,
+ i a + o i l i u i 1 e i 10 eu!
A 7 ea — i 8 — a e + — e 4 6 u 7 a,
— o — u 10 o 10 u 9 e X o i a 3 a 1 u;
U 8 u 6 u e + — e + i 8 4 u 10 u 8 u 7 a,
6 a 1 a 10 e 8 u 9 o — u + e 9 6 a 1 u,
U 8 u 6 u e + — e, 1 e 6 7 i + i e 6 u;
I 8 4 6 u 7 a — o — u + — au 1 u e 6 u.
10 e — e 4 a 8 u 6 u.

De pe la cas'a satului.

— Din caus'a santelorú serbatori a le Rosatiloru, fói'a a trebuitu sà apara cu câte-va zile mai tardiu. A-poi da, cà-ct si ea este pravoslavnicá!

Dlui X. Y. in Z. — Ba nu l'a iertatu Ddieu. Cele tramise s'au publicatu. Te rogu de altele. Resalutare!

Daele E. R. in Sieldu: abonamentulu de 3 fi. l'am primitu, si fói'a o am indreptatu càtrà DTea.

Dnei Mari'a S. in A. J. — „Pucntie'a lucrare“ a DTele, — precum cu tóta modesti'a binevoisi a te esprime, — e laudabilá. Mi-am permis pucinu a o corege, dera fore a alterá originalitatea ei; si ast'a nu te va superá. Mi place a crede, cà lucrarea DTele literaria nu se va opri a-ci. Complimentu!

Proprietariu, editoriu si redactoru respundietoriu: Mircea V. Stanescu.

Cu tipariulu lui Stefanu Gyulai in Aradu.

Spec. Dnu Francisa Hofbu Longinu avocat